

DI TÍCH LỊCH SỬ

Trường Hoà Bình-Điểm tuyển quân-Nơi đặt cầu danh dự

(Tổ 3, thôn 5, Bình Dương huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam)

LÝ LỊCH DI TÍCH:

1. Tên gọi di tích: Trường Hoà Bình-Điểm tuyển quân-Nơi đặt cầu danh dự.

2. Địa điểm và đường đi đến:

Từ ngã tư Hà Lam (Thăng Bình) theo đường ĐT 613 về hướng Đông Bắc khoảng 19km là đến ngã tư thôn 2 xã Bình Dương, từ đây về hướng Bắc khoảng 4,5km đến công viên nhóm 3, tổ 2 rồi rẽ về phía Đông theo đường bê tông khoảng 1km là đến di tích.

3. Sự kiện lịch sử:

Lễ mít-ting ngày 4/9/1964 mừng quê hương giải phóng của xã Bình Dương được tổ chức tại Trảng Mố, có trên 2000 người tham dự. Đây là sự kiện lịch sử quan trọng của Đảng bộ và nhân dân xã Bình Dương nói riêng, huyện Thăng Bình và tỉnh Quảng Nam nói chung.

Để phục vụ cho cuộc kháng chiến chống Mỹ đi đến thắng lợi hoàn toàn, ngoài việc cung cấp về vũ khí, đạn dược, lương thực, thực phẩm... thì nguồn cung cấp về nhân lực (con người) là không kém phần quan trọng. Đồng thời để khích lệ tinh thần yêu nước, bảo vệ tổ quốc của thanh niên địa phương nói riêng, thanh niên các xã vùng Đông Thăng Bình nói chung, Đảng bộ địa phương đặt điểm tuyển quân tại trường Hoà Bình (thuộc thôn 5, xã Bình Dương). Và tại nơi đây đã có gần hàng ngàn con em ưu tú, trung dũng, kiên cường của mảnh đất Bình Dương anh hùng tình nguyện đăng ký xung phong lên đường tòng quân giết giặc.

Năm 1955, trường Hoà Bình được xây dựng, lúc đầu trường có hai lớp học, sau đó số lớp học tăng lên 4,5 lớp, dạy theo ca, các em học sinh ở trong xã và một số vùng lân cận.

Từ tháng 9 năm 1964 trở đi, sau những giờ dạy và học, trường Hoà Bình trở thành nơi làm việc, hội họp và tổ chức các lần mít-ting triển khai các đường lối, chính sách, chủ trương của Đảng, nơi hội họp các đoàn thể, biểu diễn văn nghệ.

Đặc biệt sôi nổi nhất là các lần họp mít-ting kêu gọi thanh niên lên đường nhập ngũ và lễ tuyển quân của nhân dân trong xã, trong đó có lần tuyển quân vào tháng 3 năm 1965 là lần tuyển quân lập kỷ lục có trên 310 thanh niên của xã Bình Dương xung phong lên đường tòng quân cứu nước. Lần này nhân dân địa phương có sáng kiến làm một cây cầu danh dự, cầu được đặt tại điểm tuyển quân (trường Hoà Bình), mỗi thanh niên sau khi đăng ký xong được bước qua “Cầu danh dự” lên đường tòng quân cứu nước, đây là niềm vinh dự to lớn được nhân dân, Đảng giao phó. Cầu danh dự là một biểu trưng, một sự khích lệ tinh thần to lớn cho sự quyết tâm ra đi của những thanh niên theo tiếng gọi của tổ quốc, của Đảng, của Bác Hồ, góp phần giải phóng quê hương, giải phóng đất nước.

Cầu danh dự được làm rất đơn giản bằng những cây dương liễu, tre nhưng nó có một sức hút, một sự động viên khích lệ tinh thần đối với những người thanh niên trai trẻ. Lần tuyển quân quy mô này đơn vị chủ lực của huyện do đồng chí Hồ Khương – phụ trách tuyên huấn Huyện uỷ huyện Thăng Bình dẫn đầu trực tiếp về tuyển quân. Số thanh niên đăng ký quá đông, các đơn vị không nhận hết, có nhiều thanh niên theo xin để được lên đường cầm súng chiến đấu cứu nước, giải phóng quê hương, giành độc lập tự do. Đây là sự kiện quan trọng, đáng ghi nhớ trong quá trình đấu tranh cách mạng của xã Bình Dương huyện Thăng Bình mà ngày nay ai đó nếu có dịp về công tác ở xã Bình Dương thì được nghe cán bộ và nhân dân luôn bàn tán, luôn nhắc đến cái tên “Cầu Danh dự” được đặt tại trường Hoà Bình như là một kỳ tích hào hùng của xã Bình Dương anh hùng. Năm 1969 chiến tranh ác liệt trường Hoà Bình cũng bị bom Mỹ tàn phá. Điểm tuyển quân năm xưa nay còn lảng đong trong tiềm thức mỗi người dân.

4. Khảo tả di tích:

Điểm tuyển quân tại trường Hoà Bình nơi đặt cầu Danh dự hiện nay thuộc tổ 3 thôn 5 xã Bình Dương, huyện Thăng Bình. Năm 1969 trường bị sập do bom địch thả, hiện nay ngôi trường và cây cầu Danh dự đã không còn nữa. Khu vực nền trường từ khi bị chiến tranh tàn phá đến nay vẫn hoang vắng. Quanh khu vực này, người dân trồng phi lao dọc theo những bờ đất cao. Khuôn viên còn lại hiện nay là một bãi đất trống được nhân dân trong vùng trồng những cây lương thực ngắn ngày tùy theo mùa vụ như: đậu phụng, khoai lang, mè, sắn...

5. Loại hình di tích: Di tích lịch sử:

6. Giá trị khoa học lịch sử:

Trường Hoà Bình nơi tổ chức các cuộc mít-ting, hội họp, tuyển quân, diễn văn nghệ... đã góp phần thắng lợi trong công cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của Đảng bộ và nhân dân xã Bình Dương nói riêng; của huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam nói chung. Trường Hoà Bình nơi tuyển quân có ý nghĩa quan trọng đối với nhân dân xã Bình Dương, tên gọi trường Hoà Bình đã đi vào ký ức của mỗi người dân nơi đây, được chính quyền địa phương trân trọng, được nhân tuyển tưng từ đời này sang đời khác. Bởi nơi đây đã một thời, tất cả những người dân xã đặt niềm tin vào các sự kiện lịch sử diễn ra tại đó.